

ANT a

Haftalık Dergi • 17 Ekim 1967 • Sayı: 42 • 125 Kuruş

17
TÜSTAV

ANT'A SABOTAJ

• Tan tesislerini ele geçiren ümmetçi kapitalistler, Amerikan emperyalizmi aleyhindeki yayınınımızın şiddetlenmesi üzerine, mevcut anlaşmaya rağmen, dergimizin dizgi, tertip ve baskısını son anda yasaklayarak ANT'ı sabote ettiler...

NECİP FAZIL KISAKÜREK
(Hacı'nın akıl hocası)

41 HAFTADAN beri yayınıni hiç aksatmadan sürdüren ANT, 42. sayısında sağcı ve Amerikancı çevrelerin Türk demokrasisi için yüz kızartıcı bir komplosu ile karşı karşıya kalmış ve bu hafta yayınlanamamak tehlikesi atlatmıştır.

«GO HOME» kapaklı sayımızın yayınlanmasından hemen sonra Amerikan uşaklarının ve ümmetçilerin teşvik ve tahrikleriyle ANT'a karşı girişilen bu sabotaj hareketinin uygulayıcısı, bir süreden beri ANT'ın basıldığı Tan Matbaasını elinde bulunduran Bâbü'lîde Sabah Gazetesi'nin yöneticileridir.

ANT'ın son haftalarda Amerikan emperyalizmine karşı açtığı kampanya esasen bir süreden beri dergimize karşı çeşitli tehdit ve baskılara sebep olmuş bulunuyordu. ANT'ın satışı yer yer sabote ediliyor, telefonlarla arkadaşlarımızı tehditlerde bulunuluyordu.

Bütün bu tehditlere ve sabotajlara rağmen ANT, mücadelesinden tâviz vermemiş, bilâkis Amerikan emperyalizmine karşı yayınıni şiddetlendirmiştir.

Ancak, kapitalist bir toplumda egemen sınıfların en büyük gücü muhakkak ki üretim araçlarına sahip bulunmalarıdır. Nitekim, ANT'ı başka yollardan susturamayan Amerikancı çevreler ve egemen sınıflar, ellerinde bulundukları rotatifli araç olarak kullanmışlardır.

Sabotajın nedeni

Bu baskının nedenini anlayabilmek için, Tercüman gazetesinde geçen hafta yayınlanan şu habere özellikle dikkat etmek gerekmektedir:

«Türkiye'deki Amerikalılar arasında büyük hayal kırıklığına yol açan olayları yaratan sebepler üzerinde bugün Ankara'da çeşitli yorumlar yapılıyor. Batılı çevreler, başta Amerikan çevreleri, Amerikan aleyhtarlığının aslında kendi sandıklarından çok

daha kuvvetli olduğunu ileri sürmeye, bunun neticeleri üzerinde durmaya başladılar. Bu konuda aşırı sol propaganda üzerine dik-kati çekip — Moskova'nın gayesi önce Türkiye'de kuvvetli bir Amerikan aleyhtarlığı yaratmak, böylece Amerika'nın Türkiye'den çekilmesini sağlamak, sonra Türkiye'nin NATO'dan çekilmesi istikametine gitmek. Tabii, daha sonra da Türkiye'nin dış politikasında boşalan yeri almak — diyorlar.

Amerikan paniği

Cumartesi günü Washington'dan Ankara'ya gelen yüksek rütbeli Amerikan yetkililerinden kurulu teftiş heyeti, hâlen olayları yerinde inceliyor. Kendilerine Ankara'dan verilen alarımın ne derece doğru olduğu hususunda görüşmeler yapıyorlar. Diplomatik çevrelerce ileri sürülenlere bakılırsa, bu araştırmalar sonunda Amerikalıların endişeleri doğru çıkarsa, yakın bir gelecekte Türk — Amerikan münasebetlerinde müsbet ya da menfi olacağı şim-

HALİL LÜTFİ DÖRDÜNCÜ
(Anlaşma çöğendi)

diden kestirilemeyecek yeni gelişmeler beklenebilir.»

Amerikalıların son günlerde gelişen anti emperyalist akım karşısında kapıldıkları panik, Amerikalıdan çok Amerikancı iktidar

çevrelerini de telaşlandırmış ve bu mücadeleyi yürüten sosyalist hareketi bastırmak ve sosyalist yayın organlarını susturmak için tedbirler düşünülmeğe başlanmıştır.

İşte, ANT'ın basıldığı Tan matbaası tesislerini ele geçiren kapitalist ve ümmetçi çevrelerin yayın organı Bâbü'lîde Sabah'ın yöneticileri, «GO HOME» kapaklı dergimiz yayınlandıktan sonra matbaa personeline ANT'ın bundan böyle Tan tesislerinde dizilmemesini ve basılmamasını emretmişlerdir.

Anlaşma varken...

Oysa, ANT yayın hayatına atıldığı günden beri matbaasının sahibi Halil Lütfi Dördüncü ile yapılmış 17.12.1966 tarihli yazılı anlaşma gereğince Tan Matbaası tesislerinde dizilmekte, tertiplenmekte ve basılmaktadır.

Ancak, Halil Lütfi Dördüncü, bir ay önce, mevcut anlaşma işlerin normal süreleri sonuna kadar devam ettirilmesi şartıyla tesislerin işletmesini, fikriyatı sü-

Bu sayı niçin sekiz sayfa ?

Her hafta 16 sayfa olarak yayımlanan ANT'ı okurlarımız bu hafta ancak sekiz sayfalık bir münderecatla okuyabileceklerdir.

Yukarıda tafsilatı olarak izah ettiğimiz gibi, dergimize karşı girişilen sabotaj, tam sayfaları hazırlayacağımız bir sırada bütün faaliyetimizi aksatmış, hattâ bu sayıyı yayımlayamamak tehlikesi ortaya çıkmıştır.

Bunun üzerine ANT mensupları derhal çeşitli matbaalarla temasa geçmişler, rotatifleri ellerinde bulunduranlardan bir kısmının sosyalistlerin dergisini basmayı göze alamamaları veya iste-memeleri, bir kısmının ise çok ağır şartlar ileri sürmesi yüzünden yeni bir matbaa bulmak çok zor olmuş, nihayet Vatan Matbaası ile hafta sonuna doğru anlaşmaya varılabilmıştır.

Zaman yetersizliği ve bir anda dizgi, tertip ve baskı imkânlarının tam anlamıyla sağlanamaması yüzünden, ANT'ın yayınına bir sayı ara vermekten, sekiz sayfalık bir münderecatla okurlarına seslenmeyi uygun bulan ANT'çılar, kısa sürede elinizdeki dergiyi hazırlamışlardır.

Fedakâr ANT okurlarının, elimizde olmayan nedenlerin yattığı bu durumu anlayışla karşılayacaklarına inanıyoruz.

ANT, gelecek sayıdan itibaren bütün teknik noksanlıklarını tamamlayarak yine 16 sayfa olarak ve daha dolgun bir münderecatla yayınına devam edecektir.

ANT'IN GO HOME'LU SAYISI
(Sabotaj bu sayı yayımlandıktan sonra yapıldı)

permürsid Necip Fazıl Kısakürek tarafından yapılan Bâbiâlide Sabah gazetesine devretmiştir. Bâbiâli'de Sabah gazetesi, bir ay süre ile bu anlaşmaya riayet etmiş, ancak Amerikan emperyalizmi aleyhindeki yayınıımızın şiddetlenmesi ve «GO HOME» çağırısı yapılması üzerine mevcut anlaşmaları, örf ve âdetleri, kendi sınıflarının çok değer verir göründükleri iş ahlakını bir yana bırakarak ANT'nı basılmasını sabot etmiştir.

Takdir-i ilâhî

ANT ile yazılı anlaşması bulunan Halil Lütü Dördüncü, bu sabotaj karşısında Bâbiâlide Sabah gazetesi'nin sahibi Hacı Muhammer Topbaş ile temasa geçmiş, ancak anlaşma hükümlerinin uygulanması için yaptığı teşebbüsler de sonuç vermemiştir. Hacı Topbaş, Dördüncü'ye aynen sunuları söylemiştir:

«Biz İslâm ümmetinin sesini duyurmak için gazete çıkartıyoruz. Bizim gazeteyi çıkarmamız bir takdir-i ilâhidir. TAN tesislerini kiralayan müslüman tüccarlar ortaklığı, ANT'nı bu tesislerde bastırılmaması için kati karar almış ve imtiyaz sahibi olarak da kararı uygulamakla beni görevlendirmiştir. ANT'nı, yazılı anlaşma da olsa, Tan tesislerinde bundan böyle basılması mümkün değildir.»

Ve geçtiğimiz hafta ANT,

Tan tesislerinde bastırılmamıştır. Sabote edilmiştir.

Oyun ortadadır:

Amerikan emperyalizmi ve mevcut sömürü düzenine karşı mücadele eden ANT'nı dizgi ve baskısını önleyerek susturmak..

Mülkiyeti ve işletmesi özel şahıslara ait bulunan rotatiflerde ANT'nın basılması önlenirken, Hazineye ait bulunan Güneş Matbaacılık T.A.Ş. de, dergimizi bastırmak için yaptığımız müracaatı ellerinde fazla iş bulunduğu gerekçesiyle reddetmiştir. Oysa, Güneş Matbaacılık T.A.Ş.'nin elinde bugün daha öncesine göre çok az iş bulunduğu bilinmektedir.

Ancak Amerikan uşaklarının gücü, ANT'nı susturmağa şimdilik yetmemiştir. Son anda Vatan Matbaası ile anlaşma yapılmış, 42. sayı sekiz sayfa olarak vettirilebilmiştir.

Şiddetlenecek

Ama görünüş odur ki, ANT'a karşı ve Türkiye'deki sosyalist düşünceye ve eyleme karşı Amerikan emperyalizminin dümen suyundaki egemen sınıfların baskısı gün geçtikçe şiddetlenecektir.

Onların baskısı şiddetlendikçe, sosyalistlerin de mücadeleleri güçlenecek ve zaman içinde ergeç halktan yana olanlar galip geleceklerdir

DOĞAN ÖZGÜDEN

SUSTURAMAYACAKLAR!

Ele alınır alınmaz gramaaj ve sayfa sayısı bakımından önceki haftalara göre yarı yarıya hafifliği hissedilen bir ANT bu... Bu satırları, iki güne sığdırılabilen neticesi meçhûl bir çalışmanın tarifsiz telâş ve kahrı içinde yazıyorum... Ofset rotatiflerde en iyi cins kâğıtlara basılmış tavus kuyruğu renkliliğindeki dergiler, radyo mikrofönlerinde, milyonluk tiraj gazetelerinde, boy boy duvar afişlerinde kitleleri şartlandırma yarışı yaparken ANT'çılar şu sekiz sayfayı doldurabilmenin, dizdirebilmenin, bağlatabilmenin, bastırabilmenin kavgasını veriyorlar... Tam dergiyi hazırlamaya başlayacağımız gün vurulan öldürücü darbeye rağmen ANT'ı yaşatmaya çalışıyor bir avuç insan... Bir avuç imkânsız insan... Amerikan uşaklarının tertiplerine rağmen, rotatif ağalarına rağmen, kapitalistlerin «ANT basılmayacak!» fetvalarına rağmen... Bâbiâlide en modern dizgi ve tertip yerleri, ama halktan yana kavga verenler için değil... Bâbiâli'de boy boy rotatifler... Göz açıp kapayana kadar binlerce kilo kâğıt yutup yüzbinlerce kirletilmiş beyazlık kusan devler... Sadece bu sömürü düzenini sürdürmek isteyenler için... Toplumun çıkarlarını savunanlar için değil!... Bâbiâli'de gece gündüz dev rotatifler korkunç homurtularla yalanların ağıını örüyor... Ve bir avuç imkânsız insan bu homurtular arasında gerçeklerin sesini duyurabilmek için son kapıları zorluyor...

Tam kırk bir haftadır sürüp giden bir kavga bu... Ümmetçi kapitalistlerden gelen sabotaj, sadece bardağı taşıran son damladır. ANT'nın yayınından telâşa düşen Amerikan uşakları ve egemen sınıflar, önce satışı sabote ettirmekle işe girişmişlerdir. Taşrada, bucaklarda, ilçelerde, hattâ il merkezlerinde ANT satan bayilere olmadık baskılar yapılmış, ya ANT'nın o yere sevkı durdurulmuş, ya da daha kötüsü, gönderilen dergiler paketlerj dahi açılmadan tezgâhların altında bekletilerek iade edilmiştir. İstanbul, Ankara gibi büyük şehirlerde bayiler tehdit edilerek ANT'ı teşhir etmeleri önlenmiş, satışı engellenmiştir. Sağcı gazeteler her gün «kan, intikam, ölüm» nâraları atarken, pertavsızlarını sadece sol yayınlar üzerinde dolaştıran teminatsız savcılar, adliye binasını ANT'çılar için komşu kapısı haline getirmişlerdir. Sadece ANT'çılar değil, ANT'ı okuyanlar dahi yer yer, zaman zaman idari soruşturmalarla, tehlikelerle, zorbalıklarla tedirgin edilmiş, ANT'nın okunmaması için her yol denenmiştir. ANT'a, bazı yazarları sayesinde aynı safta görünen gazeteler dahi cephe almış, parasını ödediğimiz halde ilânlarımızı basmayı, ANT'nın çıkışını duyurmayı reddetmişlerdir. Bu kadarla da kalmamış, beraber kavga verdiğimiz arkadaşlarımızın ANT'a yazmalarını patronluk yetkilerine dayanarak engellemişlerdir...

Evet, bütün bunlar olmuştur ve yine bu olanlar, olacak olanların yanında hiçtir. Biliyoruz ki, ANT'nın satışı bundan böyle daha fazla sabote edilecektir... Biliyoruz ki, bugün hakkımızda yarım asra yaklaşan hapis talepleri çok geçmeden bir asrı aşacaktır. Biliyoruz ki ANT okurları daha fazla tedirgin edilecektir. Biliyoruz ki, aynı safta görünen bazı gazeteler ANT'ı vurmakta bütün bunlarla dirsek dirseğe yarış edecektir. Değil mi ki, ANT egemen sınıflara ve Amerikan emperyalizmine karşı çıkmıştır; değil mi ki, ANT Yankee'lere ve onun Türkiye'deki uşaklarına «Defol!» demiştir... Hepsi, hepsi olacaktı... Bu, sadece ANT için değil, Türkiye'de sosyalist eyleme katılan her insan için mukadderdir. Çünkü, Amerikan emperyalizmi ve işbirlikçileri, halkın uyanışı karşısında kendileri için «olmak ya da olmamak» saatinin yaklaştığını görmektedirler. Onun için her sosyalist eyleme ve her sosyalist yayına en kahredici silâhlarıyla saldıracaklardır. İşte ANT bugün bu saldırı ile karşı karşıyadır. Ama, her şeye rağmen, bir avuç imkânsız insanın yarattığı bu dergi susturulsak bile, nöbeti başkaları devralacak, onun sloganları ağızdan ağza, kalemden kaleme, ta ki bir koronum haşmeti içinde yalan fetvalarını boğuncaya kadar yankılanacaktır.

ANT'ÇILARIN 46,5 YILA KADAR HAPİSLERİ İSTENİYOR

Ant üzerinde egemen sınıfların ve Amerikan uşaklarının baskı, sabotaj ve tehditleri devam ederken teminatsız savcılar da ANT mensupları hakkında durmadan yeni dosyalar açmakta, olayları sınıf açısından değerlendiren yazarlarımız, bazı Üniversite öğretim üyesi bilirkişilerin verdikleri gülmeye raporlara dayanarak mahkemeye sevk edilmektedir.

41 haftadan beri ANT hakkında açılan dâva sayısı 12'yi, ANT mensupları hakkında istenen ceza miktarı ise 46,5 yılı bulmuştur.

Son olarak dergimiz sahibi ve Genel Yayın Müdürü Doğan Özgüden Cuma günü Savcılığa çağırılarak 40. sayıda yayınlanan «Amerika kovulmadıkça» ve «Grevin ertelenmesi AP için yüzkarasıdır» başlıklı yazıların dan dolayı sorguya çekilmiştir.

Özgüden'in dâvaları

Bugüne kadar Doğan Özgüden hakkında üçü kamu dâvası, üçü şahsi dâva olmak üzere altı dâva ve iki soruşturma açılmıştır. Özgüden hakkındaki ilk dâva ANT'nin beşinci sayısında yayınlanan «Dünya Alkışın beraatını istiyor» başlıklı yazı ile ilgilidir. Savcılık, bu yazıyı adaleti etkileyici mahiyette görmüş ve Taplı Basın Mahkemesi'nde dâva açmıştır. Dâva halen Yargıtay'ın Alkış hakkındaki kararını öğrenmek üzere ertelenmiştir. Bu dâvada Savcı Özgüden'in altı aya kadar hapsini istemektedir.

Doğan Özgüden hakkındaki ikinci dâva, ANT'nin 16. sayısında yayınlanan «Bu Terör Ergeç Sizi Kahredecektir» başlıklı makalesiyle ilgilidir. Savcılık, bu yazıda AP mensuplarının topyekûn küçük düşürüldüğünü iddia ederek Özgüden'in Tedbirler Kanunu'na göre iki yıla kadar hapsini istemiştir.

Özgüden'in sorumlu Müdür olarak görüldüğü 20. sayıda yayınlanan Yaşar Kemal'in «Vatan İhaneti Katmerleşiyor» başlıklı yazısından dolayı da iki

yıla kadar hapis talebiyle dâva açılmıştır.

Ayrıca, askeri mahkeme yazışmalarının fotokopilerini basarak ken disinin «Ajan» olduğunu açıkladığımız Birleşik Gıda Sanayi İşçileri Sendikası Başkanı Ahmet Muşlu da Özgüden aleyhine iki ayrı hakaret dâvası açmıştır. Bu iki dâvada da istenen ceza miktarı 6 yılı bulmaktadır.

33,5 yıl hapis

«At yarışlarında dönen dolapları» başlıklı yazıdan dolayı da Türkiye Jokey Kulübü'nün küçük düşürüldüğü iddiasıyla Avukat Hüsamettin Cin doruk tarafından yine Özgüden aleyhinde bir hakaret dâvası açılmış olup bu dâvada da üç yıla kadar hapis istenmektedir.

Öte yandan, ANT'nin 16. sayısında yayınlanan nükleer mayınlarla ilgili «Cinayet yerine intihar» başlıklı yazısından dolayı Genelkurmay Başkanlığı'nın Birinci Ordu Komutanlığına verdiği emirle Doğan Özgüden hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 153 ve 155. maddelerine göre «askerleri kanunlara karşı itaatsizliğe, yeminlerini bozmağa ve halkı kanunlara karşı gelmeğe teşvik ettiği» iddiasıyla bir soruşturma açılmıştır. Genelkurmay Başkanlığı'nın emrinde «yazının bizim radyo adı ile yayın yapan radyo istasyonunun vatanımızdaki bir basın organı rolünü oynamakta olduğu» ileri sürülerek sekiz yıla kadar hapis talep edilmektedir. Ancak Birinci Ordu Askeri Savcılığı basın dâvalarına askeri mahkemelerin bakmağa yetkili olmadığını bildirerek görevsizlik kararı vermiş ve dosyayı Cumhuriyet Savcılığı'na havale etmiştir.

Geçen hafta açılan iki soruşturmada ise Doğan Özgüden'in «hükümetin manevi şahsiyetini tahkir ve tezyif ettiği» iddia edilmektedir. Bu iddiadan dolayı Türk Ceza Kanunu'nda gösterilen ceza miktarı her biri için 6 yılı bulmaktadır. Özgüden, savunmasında hükümetin, manevi şahsiyetini Türk İşçileri aleyhinde aldığı grev erteleme kararıyla bizzat hükü-

met üyelerinin küçük düşürdüğünü, savcının asıl onlar hakkında dâva açması gerektiğini söylemiştir. Böylece, Doğan Özgüden hakkında hapis talebi 33,5 yıla ulaşmaktadır.

Dergimizin kurucularından ve yazarlarından Yaşar Kemal hakkında da «Vatan İhaneti Katmerleşiyor» ve

DOĞAN ÖZGÜDEN
(33,5 yıl hapsi isteniyor)

«Ekmek yediği sofraya bıçak sokanlar» başlıklı yazılardan dolayı Türk Ceza Kanunu'nun 312. maddesine göre «sınıfları tehlikeli bir surette kin ve adavete teşvik ettiği» iddiasıyla iki ayrı dâva açılmıştır. Yaşar Kemal'in, iki dâvada toplam olarak dört yıla kadar hapsi istenmektedir.

Diğer dâvalarımız

Dergimiz yazarlarından Çetin Altan hakkında da Ahmet Muşlu tarafından «Bahtsız halka oynanan oyunlar» yazısından dolayı Türk Ceza Kanunu'nun 480. maddesine göre hakaret dâvası açılarak üç yıla kadar hapis istenmiştir. Ancak Milletvekili dokunulmazlığı bulunduğu için Çetin Altan yargılanamamaktadır.

ANT yazarlarından Can Yücel dergimizin 31. sayısında yayınlanan «Gelecek Olsun» başlıklı yazısından dolayı da Türk Ceza Kanunu'nun 312. maddesine göre Cumhuriyet Savcılığı'na Toplu Basın Mahkemesi'ne «sınıfları tehlikeli surette kin ve adavete teşvik ettiği» iddiasıyla dâva açılmıştır ve iki yıla kadar hapsi istenmektedir.

ANT'nin sorumlu Müdürü Yaşar Uçar hakkında Yaşar Kemal'in «Ekmek yediği sofraya bıçak sokanlar» ve Can Yücel'in «Gelecek Olsun» başlıklı yazılarından dolayı Türk Ceza Kanunu'nun 312. maddesine göre iki ayrı dâva açılmış olup dört yıla kadar hapsi istenmektedir.

ANT'nin dâvalarında arkadaşlarımızı Avukat Müşür Kaya Canpolat savunmaktadır.

YASAR KEMAL
(4 yıl hapsi isteniyor)

YASAR UÇAR
(4 yıl hapsi isteniyor)

Sağcı gazetelerde hemen her gün vatandaşlar birbirini kırmağa, kanıma teşvik edilirken ANT'nin sırf sayıları sosyalist bir açıdan değerlenmediği için mahkemelere sevk edilme Türkiye'de basın hürriyetinin ne tek yanlı ve egemen sınıflardan işlediğini göstermektedir.

Ama, davalar görülürken ANT'nin savcılarının iddialarına ve bilirkişi raporlarına gereken cevapları vermemektedir.

Biz, Türk yargıclarının adaletine güveniyoruz. Çünkü bugün Türkiye'de İmran Öktem kuşağının yargıcları adalet terazisini ellerinde tutmaktadır ve ergeç adaleti tecelli ettirmektedir.

ÖZÜR

Dergimize yapılan sabotaj dolayısıyla bu sayıda sekiz sayfa çıkma zorunluluğu, bazı yazarlarımızın, bu arada Sayın Mehmet Ali Aybar'ın Vietnam röportajı ile «Regis Debray ile mülakat» yayımlanmasını imkânsız hale getirmiştir. En ilgi çekici yerlerinde kesilen her iki yazı serisini de önümüzdeki haftadan itibaren yayımlamaya devam edeceğimizi bildirir, elimizde olmayan nedenlerin yarattığı bu aksaklıktan dolayı okurlarımızdan özür dileriz.

TAN'DA CADI KAZANI!

41 haftadanberi yayınıni hiç aksatmadan düzenli şekilde devam ettiren ANT'nin başarısında, Tan Matbaası dizgi, tertip ve baskı kadrosu teknis, yenlerinin de en az yazar kadro, muz kadar payı vardır.

Tan Mürettiphanesi şefi N. Atık Erenkara ve ANT'nin sayfalarını hazırlayan mürettip N. Atık Kemal Aydın ile arkadaşları, dergimizin hemen bütün okuyucuları tarafından beğenilen yeni ve modern sayfa düzeninin gerçekleştirilmesinde büyük emek sarfetmişler, ANT için ellerinden gelen fedakârlığı esirgememişlerdir.

Tan rotatifinin başmakinisti Mithat Şenocak ile yardımcısı Fahri Egeler ve Recep Selvili de ANT'ı kendi dergileri gibi be nimsemiş, Bâbüâli'nin en eski rotatiflerinden birinde birçok teknik imkânsızlıkları yenerek ANT'a ofset nefasetinde bir baskı güzelliği kazandırmışlardır.

Mithat Usta'nın, önceki haftaya çok ağır hasta olduğu halde ANT baskısının aksamaması için hasta yatağından kalkarak rotatifin başına geçmek suretiyle gösterdiği fedakârlığı ANT'çılar hiç bir zaman unutmayacaklardır.

Ancak, Tan Matbaasının değerli teknisiyenleri de, tesislerin Bâbüâli'de Sabah Gazetesi'ne devredilmesinden sonra, tam bir huzursuzluk içinde bulunmaktadırlar. ANT'nin Tan'da basılması nun sabote edildiği gün, Bâbüâli'de Sabah yöneticileri, bu sabotaja direnebilecekleri endişesiyle rotatif dairesindeki üç değerli teknisiyenin, Mithat Şenocak, Fahri Egeler ve Recep Selvili'nin işine son vermiş ve derhal iş yerini terketmelerini istemişlerdir.

Tan'daki huzursuzluğun başlangıcı, bu işyerinde işçilerin sendikaya girmesi ve toplu sözleşme isteginde bulunmasından sonra patlak vermiştir. Tan Müessesesini kendisine özgü iş metodlarıyla işleten ve işçi - işveren ilişkilerini sendikacılık çerçevesi dışında düşünen Halil Lütfi Dördüncü, Basın İş Sendikası'nın toplu sözleşme müzakere,

Hacıların gazabına uğrayan Tan Matbaası'nın emektar ve çilekeş makinistleri (soldan sağa) Recep Selvili, Mithat Şenocak ve Fahri Egeler, işten çıkartıldıktan sonra Tan Matbaası'nın kapısı önünde.

sinde ileri sürdüğü şartları kabul etmemiş ve bunun üzerine Tan işyerinde grev ilân edilmiştir.

Ancak grev hareketi fiilen başlamadan önce Halil Lütfi Dördüncü, tesislerin işletmesine talip olan Bâbüâli'de Sabah Gazetesi'nin sahibi Hacı Muammer Topbaş ile anlaşmış ve bir yıl süre ile mürettiphane ve rotatif dairesinin işletmeciliğini ona devretmiştir.

Topbaşlar, tesisleri devraldıktan sonra, diğer müesseselerinde olduğu gibi, Tan Müessesesinde de ancak Ortaçağ'da ratlanabilecek fanatik bir zihniyetle hareket etmeğe başlamışlardır. Tan personelinin siyasi fikirleri, dini inançları ve özel hayatları Topbaş'ların dar ümmetçi görüşleri açısından değerlendirilmeğe başlanmış ve işçiler birer birer mimlenmiştir.

Topbaş'ların gelişle beraber Tan'ın makine dairesinde de görülmemiş bir istismar düzeni uygulanmağa başlanmış, hem Bâbüâli'de Sabah Gazetesi'ni, hem de Hürriyet'in Son'una rakip olmak üzere yayınladıkları akşamcı Sonhaber Gazetesi'ni bu tesislerde basan Topbaş'lar, personeli günlerce gece gündüz uyku uyumadan, her türlü mevzuatı ayaklar altına alarak çalıştırmışlardır. Karşılığında da sadaka kabilinden gülünç paralar vermişlerdir.

Tan Müessesesi, insan emeğine karşı saygısızlığın, emek sömürücülüğünün en çirkin örneğini işte bu «din», «iman», «takdiri ilâhî» kelimelerini ağızlarından düşürmeyen takkeli, tesbih

li kapitalistlerin yönetimi sırasında görmüştür.

... Ve henüz toplu sözleşme imzalanmadığı ve grev hali devam ettiği halde Toplu Sözleşme ve Grev Kanunu'na aykırı olarak geçen hafta Mithat Usta ile arkadaşlarının işine kanunî haklarını ödemedi son vermek suretiyle de «hacı» iş adamları, kanunlara saygısızlığın yeni bir örneğini göstermişlerdir.

Yıllardanberi her türlü fikri yayımlara dizgi ve baskı imkânı sağlayarak demokratik mücadele nin gelişmesinde gerçekten büyük rol oynayan Tan Müessesesi, bugün hacıların elinde ümmetçilerin karargâhı haline getirilmiştir.

Personel bu dar kafalara göre değiştirilmekte, kanunlar, anlaşmalar, örf ve âdetler bir tarafa atılarak, çiğnenerek Tan Müessesesinin işleri Ortaçağ'dan kalma bir fanatizm içinde yürütülmekte, Bâbüâli'nin en eski müesseselerinden birinde mülkiyet ve işletme hakları sulistimial edilerek düşünce özgürlüğü boğazlanmaktadır.

Bugün sayısız kitap, dergi ve gazete sadece Türkiye'de hilaletçi ve ümmetçi bir düzenin yeniden kurulmasına ortam yaratmak, vatandaşları birbirlerine karşı kanlı mücadelelere tahrik ve teşvik etmek üzere Tan mürettiphanesinde ve basımevinde hazırlanmaktadır.

Tan müessesesinin sahibi Halil Lütfi Dördüncü ise bu korkunç gidişe şimdilik müdahale edememekte ve gelişmeleri izlemekte yetinmektedir.

ANT'A ABONE OLUNUZ

YILLIK: 60 LİRA
6 AYLIK: 30 LİRA, 3 AYLIK 15 LİRA

HAFTANIN NOTLARI

Aybar konuştu

● T.İ.P. Genel Başkanı Mehmet Ali Aybar, Beşiktaş İlçe Kongresinde önemli bir konuşma yaparak partisinin anti-emperyalist mücadele üzerine görüşlerini açıklamıştır. Aybar'ın konuşması özetle şöyledir: İkinci milli kurtuluş mücadelesi başlamıştır. Kırk küsur yıl önce yedi düveli nasıl yendikse, Amerika'yı da yeneceğiz. Yurdumuzdan atacacağız. T.İ.P'liler bu mücadelenin bilinciyle, yürekli öncü kuvvettir. Çağımızda emperyalizme karşı savaş sosyalizm için savaşa beraber yürütülür. Biz T.İ.P'liler milliyetçiyiz. Geri kalmış ülkelerde milliyetçilik, sömürü düzenine karşı olmak, sömürü ile savaşmak demektir. Sosyalist olmadıkça ne milliyetçi olunur, ne de Amerika yurttan atılır. Önce dış sömürü, sonra iç sömürü parolası yanlış hesaptır. İç ve dış sömürü son tahlilde tek olan emperyalizm ejderhalarının kanını emen iki başıdır. Anti-emperyalist ve anti-feodal mücadeleyle yetinmemizi öğütleyenler; bugün için sosyalizm yolunda mücadelenin ertelenmesini teorik bir zorunlulukmuş gibi göstermeğe çalışanlar; aslında TEORİ'den de, GERÇEKLERİMİZ'den de habersiz ve bu gibi sözde teorilerin altında yatan politik nedenleri bir türlü kavrayamayan kimselerdir. Kapkaççı kapitalist düzen değiştirilmedikçe emperyalizmin boyunduruğundan kurtuluş yoktur. Amerikan emperyalizminin boyunduruğundan kurtulabilmeyeceğimiz bir an için farzedilse bile, yerli sömürücüler kendilerine yeni efendiler arayacak ve bulacaklardır. Batı Almanya'ya, Fransa'ya, Avrupa Ortak Pazarı'na kaplanma gayretleri, dikkatimizi çekmelidir. Komprador burjuvazi, ayakta kalabilmek için, sosyalist ülkelerin yardımlarından bile yararlanabilir. Bu doğrultudaki çabalar da dikkatimizi çekmelidir.

Doğu mitingi

● Doğu kalkınma mitinglerinin dördüncüsü Batman'da yapıldı. Kalabalık bir dinleyici kitlesinin izlediği mitingte sıkı emniyet tedbirleri alındı ve komando birlikleri taşıyıcı sağlamakla görevlendirildi. T.İ.P. Milletvekillerinden Behice Boran ve Tarık Ziya Ekinci ile G.P. ve C.H.P. İl başkanlarının katıldığı mitingte özellikle, «Batiya fabrika, yol, Doğu'ya komando karakol», «Demirel bir temel de Doğu'ya at», «Türk basını her gün berber Nuh'a değil, biraz da Doğu'ya eğils», «Beş yıllık plan, hepsi de yalan, doğulu uyan», yazılı dövizler yer alıyordu. Mitingte ilgili olarak Fikir Kulüpleri Federasyonu İstanbul Sekreterliği bir bildiri yayınladı. Bildiride, «Bu uyanış, kardeşin kardeşle kavgası değil, ezilenlerin ezenlere karşı çıkışıdır. Çünkü bu uyanış tarihi akışın gereğidir» denilmektedir.

TİP'in gezisi

● T.İ.P. Lideri Aybar, 16 Ekim'den itibaren doğu illerinde bir geziye çıkacaktır. Geziye Merkez Yürütme Kurulu üyeleri Behice Boran ve Tarık Ziya Ekinci de katılacaklardır. Aybar 16 Ekim'de Diyarbakır'ı, 17 Ekim'de Silvan, Kozluk ve Sırt'ı, 18 Ekim'de Tatvan, Gevaş ve Van'ı, 19 Ekim'de Başkale ve Hakkâri'yi, 21 Ekim'de Erzurum ve Ağrı'ya, 23 Ekim'de Iğdır ve Kars'ı, 25 Ekim'de Arpaçay, Çıldır, Ardahan ve Göl'ü, 26 Ekim'de Selim ve Sarıkamış'ı, 27 Ekim'de ise Erzurum'u ziyaret edecektir. Aybar'ın kafilisine Ağrı sınırından Erzurum'a kadar Kars Milletvekili Adil Kurtel de katılacaktır.

İktidar kavgası

● Senato ve Meclis başkanlarının değiştirilmesi eğilimi, Osman Turan ile Ekmel Çetinel'in ardından Mehmet Ateşoğlu ve Hüsnü Dikeççiliğin ihraçı için hazırlıklar yapılması, Dilhigil olayı, cenazeler ve kabinede değişiklik çalışmaları, A.P. iktidarındaki iktidar mücadelesinin kıran kırana bir tepişme haline geldiğini göstermektedir. Demirel'in direktifiyle Talat Asal ihraç işlemlerini yürütürken, Başbakan'a yakın çevrelerde Prens Ferruh olarak adlandırılan Millet Meclisi Başkanı Ferruh Bozbeyli'nin yerine getirilecek kişi üzerinde henüz karar kılınmamıştır. Şimdilik hükümetin adayı, Adalet Bakanı Hasan Dincer'dir. Fakat son hükümet değişikliğinde Köylüleri Bakanlığı'ndan uzaklaştırılan Osman Sabit Avcı da, A.P. grubunun desteğiyle Meclis Başkanlığı'na oynamaktadır. Hükümetin hazırladığı bir takım tasarıların Meclis'ten geçmesi, Dincer galip gelirse kolay, Avcı galip gelirse oldukça zor olacaktır. Senato Başkanı Atasgun da, Demirel'e bağlılığı müsellem olmakla beraber kesinlikle değiştirilecektir. Senato Başkanlığı için en kuvvetli aday, İmar ve İskan Bakanı Haldun Mentecioğlu'dur. Öteyandan, kabine içinde de Mehmet Turgut ve Ali Nalli Erdem gibi bakanlar Demirel'e cephe almışlardır ve eski Milletvekilleri Derneği yöneticilerini kilit noktalara yerleştirmektedirler. Bu grup cenazelerin nakli töreninde hükümet üyelerinin bulunmasına karşı çıkan Demirel'i bu noktadan da yıpratmağa çalışmaktadır. Önümüzdeki yasama dönemi A.P. için bir dönüm noktası olacak, ya Demirel kuvvetini kaybedecek, ya da parti içinde geniş bir tasfiye kaçınılmaz hale gelecektir.

AET tuzağı

● Geçen hafta Ankara'da toplanan Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET) Ortak Konseyi çalışmaları beklenen sonuçların ilanı ile bitti, bilinenleri tekrarlamakla başka bir şey getirmedir. Toplantının önemli, Ortak Pazar sorununu yeniden günün konusu haline getirmesindedir. Türkiye Ortak Pazar'a 1964 yılında «Ortak üye» olarak katılmıştır. Beş yıl içinde Türkiye asıl üye olabilme yeteneğini kazanamazsa yeniden beş yıllık bir deneme süresine tâbi tutulmasını gerektirecektir. Bütün bunları Türkiye için ihracata yönelmiş bir sanayi kurmayı zorunlu hale getirmektedir. Ancak bu deneme süreleri sonunda, Ortak Pazar'a üye olsa bile Türkiye diğer ortak ülkelerle rekabet edebilecek bir sanayi kuramayacaktır. Ortak Pazar Türkiye için yararlı değil, zararlı olacaktır. Bu bakımdan Türkiye, Ortak Pazar'a katılma hevesinden vaz geçmeli, Ortak Pazar ile ticaret anlaşmaları yapmakla yetinmeli, bu arada doğu ülkeleri ve az gelişmiş ülkelerle ticari ilişkiler kurarak ihracatını geliştirmelidir. Türkiye'nin zengin Avrupa ülkeleriyle değil, problemleri ortak olan az gelişmiş ülkelerle birleşerek ortak çözüm yolları bulması tek çaredir. Bu yol, aynı zamanda, kurtuluşun da yoludur.

GP'de sarsıntı

● C.H.P'den kopan sağcıların kurduğu Güven Partisi'nde çöküntü başladı. Partinin İstanbul kurucularından dördü, G.P'nin Komünizmle Mücadele Derneği haline getirildiğini açıkladılar. Hikmet-i vücudu sadece «Sol düşmanlığı» olan bir parti için, kısa zamanda dağılıp çökmek, kaçınılmaz akıbetidir.

Che'nin ölümü

Latin Amerika'nın efsanevi ihtilalcisi Che Guevara'nın geçen hafta Boliviya'da çetecilerin ön safında hükümet kuvvetleriyle çarpışırken öldürüldüğü bildirilmiş ve ona ait olduğu bildirilen bir ceset gazetecilere gösterilmiştir. Ancak Che'nin ölümünün arkasındaki esrar perdesi henüz kalkmamıştır. CHE GUEVARA olayı ile ilgili geniş bilgi ve yorumlar ANT'nın gelecek sayısında yayımlanacaktır.

Ferruh Doğan

WELCOME

GO HOME

Nereden...

... Nereye!

Soygun düzeni

● A.P.'den ihracı istenerek Yüksek Haysiyet Divanına verilen Ekmel Çetiner, yeni bir yol-suzluk iddiasını A.P. Meclis Grubuna getirdi. Çetiner'in iddiasına göre, Ereğli Kömür İşletmelerinin yaptığı maden direği ihalesi, Cumhurbaşkanı Sunay'ın damadının da ortak bulunduğu şirkete verilmiştir. Oysa başka bir firma ihaleye 200 Bin lira eksik fiyat teklif ederek katılmış bulunuyordu. A.P.'liler, Çetiner'in bakan olamadığı için bu önerileri verdiğini ileri sürmektedirler. A.P.'lilerin zihniyetine göre soygun düzeni normal sayılmakta, kişisel kurgunluklar olmadıkça soygunlara karşı çıkılmamaktadır.

Atom mayınları

● Dışişleri Bakanı Çağlayangil, Milliyet'e özel demec vererek iki yıldır süren ikili görüşmelerin yakında sona ereceğini açıkladı. Ayrıca Türkiye'nin Vietnam'a asker göndermesinin söz konusu olmadığını da söyleyen Çağlayangil, nükleer mayınların Türkiye tarafından istenmediğini, NATO tarafından teklif edildiğini açıkladı. Oysa, McNamara, nükleer mayınları Türkiye'nin istediğini bildirmişti. Bu da, A.P. iktidarının bir aldatmaca politikası peşinde sürüklendiğini ve Türkiye'nin ölüm kalım davalarına dahi Berber Nuh kadar önem vermediğini gösteriyor.

Sonora-64 kavgası

● Sonora-64 tohumluk Amerikan buğdayı etrafında açılan tartışmanın son sözünü bir gazete-yeye verdiği demecle Tarım Bakanı Bahri Dağdaş söyledi. Sonora-64'ün Türkiye için yararlı olmadığını ileri süren bilim adamlarının görüşlerini imandırıcı gerekçelerle çürütmeyince, «Siyasi ve ideolojik kaygılarla ilim inkâr ediliyor. Hayretler içindeyim. Fakat, elbette bu yurdu üç buçuk Bol şevğin eline bırakacak değiliz» dedi. Sonora-64'e karşı mücadele açan beslenme uzmanı Doç. Dr. Osman Koçtürk ise, bakanın bu bilimsel seviyeden yoksun cevabına şu karşılığı vermekle yetindi: «Tarım Bakanı Sonora-64 konusunda açılan tartışmayı eğer böyle anladı ise söylenecek söz olamaz... Ne yapalım, Tarım Bakanı memleketle mübarek olsun!»

TAN kapandı

● Bir süredenberi sosyalist fikir mücadelesine aylık yayını ile katılan Tan Dergisi, bütün sosyalist dergilerin karşı karışta bulunduğu ağır baskılar ve maddi imkânsızlıklar yüzünden kapanmıştır. Tan'ın 4. sayısında Türkiye'deki Amerikan üsleriyle ilgili olarak yazdığı bir yazıda hükümeti ve T.B.M.M.'ni tahkir ettiği iddiasıyla derginin sahibi İrfan Nihan hakkında Savcılık kovuşturması açmıştır.

Küstahlık

● Bütün Türkiye'de Amerikan emperyalizmine karşı tepki gün geçtikçe artarken, İzmir'de Amerikalı öğrencilerin bir küstahlığı, Türk gençlerini öldürden çıkarılmış ve vahim olayların patlak vermesine ramak kalmıştır. Amerikalı öğrencilerin Türklüğe ve Atatürk'e hakaretle bulunması üzerine Atatürk Lisesi'ne mensup 250 öğrenci Amerikan okulunu kuşatmışlar ve küstah Amerikalıları ilgili makamlara teslim etmek istemişlerdir. Polis olaya el koyarak iki tarafı da emniyete çağırması, Türk gençleri, «Bu dava bizim davamız değil, Türk Milletinin davasıdır» demişlerdir.

Barış ödülü

● Yunanistan'da cunta 150'ye yakın subayı tasfiye ederken dışarıda da Yunanlılar faşist rejime karşı mücadeleyi bütün insanlığa mal etmek için çalışmaktadırlar. Bu hareketin öncülerinden ünlü film yıldızı Melina Mercouri'ye İsveç Gençlik Barış Birliği'nce bu yılki «Barış Ödülü»nü vermesi kararlaştırılmıştır.

Gülelce döndü

● DİSK Genel Sekreteri İbrahim Gülelce Londra'dan döndü. Gülelce, Londra'da toplanan Uluslararası Basın İşçileri Federasyonu Kongresine katılmıştır.

İyi planlanan ve yürütülen bir reklam ve tanıtma faaliyeti bir müessese için masraf kapısı olmaktan çıkar; karşılığını kat kat getirir.

BASIN İLÂN KURUMU

Cağaloğlu, Türkocağı Cad no 1, kat 3
Telefon: 27 66 00 - 27 66 01. İstanbul

(Basın: 33284) — 337

KERENSKİ VE
RUS İHTİLALI

Ekim İhtilalinden önceki dönemin ünlü başbakanı Kerenski'nin anlattıkları. Türkçesi: Rash Güran

AĞAOĞLU YAYINEVİ
(Selvili Mescit Sokak,
Kurt İş Hanı, Cağaloğlu,
İstanbul)
(Ant Der: 329)

ÖLÜMLE OYUN

Çağdaş Romen yazarlarının en önemlilerinden biri olan Zaharia Stancu'nun «Ölümle Oyun» adlı eserini Yahya Benekay aslından dilimize çevirdi. Bu güzel eser bu ayın ikinci edebî olayıdır. Balkan ülkelerinde tozu dumana katan savaşın acıklı romanıdır bu. Varlık Yayınevi, 6 lira.

(Ant Der: 336)

6. Filo'ya karşı açlık grevi

Amerikan 6. Filosu'nun sırf gövde gösterisi yapmak ve mürettebatına kadın sağlamak üzere İstanbul limanına yaptığı ziyaretin tepkileri geçen hafta da devam etmiş ve Elbir Kulüpleri Federasyonu İstanbul Sekreterliği Dolmabahçe'de açlık grevi düzenlenmiştir. Grevi başlatan Şafak Kutal, Hüseyin Karşlı, Hasan Öztaşan, Adnan Elçi, polis tarafından tutuklanmış, grev çadırı, battaniye, pankartlar ve Türk Bayrağı da suç unsuru sayılarak toplatılmıştır. Ancak gençler bütün baskılara rağmen açlık grevini devam ettirmiş, FKF İstanbul Sekreteri Veysi Sarısozen, TMTF 2. Başkanı Faruk Yalınz, Fazıl Hüsnü Dağlarca, Şükran Kurdakul, Mehmet Can, Nail Satılğan Yusuf Yalçın da greve katılmışlardır. T.I.P. Lideri Aybar da gençlere bir telgraf çekerek, «Açlık greviniz Amerika'ya karşı pasif direnme kampanyasının yeni ve güçlü bir adımıdır. Amerika'ya güzel yurdumuzdan mülaka çıkaracağız. Hephizin gözlerinden operim» demiştir. Resimde, 6. Filo'ya mensup Amerikan erleri grev çadırının önünden suçluların telâhi içinde geçerlerken görülüyorlar.

(Yeni Ajans: 7341 - 7345) — 338

AŞIK İHSANİ

Zindanlara sığmayan iki Türküsünü bir plâğa sığdırdı.

1 — YAZACAĞIM
2 — YAKINDIR

GENEL DAĞITIM: Aşkın Plak Doğubank İşhanı,
No: 2 — İSTANBUL
(Ant Der: 340)

ORHAN KEMAL'İN
SON ROMANIARKADAŞ
ISLIKLARI

Yakında çıkıyor

Uğural Yayınevi
Nuruosmaniye, Mengene
Sok. Diba Han No: 4,
Cağaloğlu - İstanbul
Ant Der: 335)

Dizgi ve Baskı: VATAN MATBAASI • Tasra Dağıtımı: HÜR DAĞITIM - Çağaloğlu - İstanbul, Tel: 27 38 54 • İstanbul Dağıtımı: FUAT BÜTE - Ankara cad. 34 - İSTANBUL, Tel: 27 89 49 • Abone Satırları: Yıllık 60 Lira, Altı Aylık 30 Lira. Üç Aylık 15 Lira • İlan: Santiml 25 Lira; yayın İlanları yüzde 50 indirilmiştir. Tek sütun üzerine 5 Santimlik kutu yayın İlanları 50 Lira'dan kabul edilmektedir.